

**A GAZDASÁGFEJLESZTÉS EGYIK LEHETSÉGES KITÖRÉSI PONTJA A
TURIZMUS**

A TURISZTIKAI FOLYAMATOK STATISZTIKAI MONITOROZÁSA

**Budapesti Gazdasági Főiskola
2012 február 20**

**Dr. Probáld Ákos
Központi Statisztikai Hivatal**

Mit is mondott Churchill és mit mondtak a többiek ?

Korántsem mondta, hogy...

"csak annak a statisztikának hiszek, amit én magam hamisítottam..."

Ezzel szemben megalakította a hivatalos angol, királyi statisztikai szolgálatot

Gregg Easterbrook amerikai író, újságíró sz. 1953 *„Kínos számok, amelyekkel mindent be lehet bizonyítani”*

Mark Twain amerikai író, újságíró, humorista sz.1835
„A tények makacs dolgok, ám a statisztikák hajlékonyak”

- **H.G. Wells szerint** (angol író, sz: 1866.)
„... A statisztikus gondolkodás a polgárok számára egyszer olyan lényeges lesz, mint ma az írás és olvasás képessége...”
- **Tony Blaire azt mondta:** (Az Egyesült Királyság volt miniszterelnöke, sz. 1953), „...a statisztikák vitára készítenek, eligazítják a döntéshozókat és lehetővé teszik az emberek számára, hogy eldöntsék, hogy a kormányok betartották-e ígéreteiket...”
- **Romano Prodi úgy vélekedett:** (olasz miniszterelnök 1999-2004 az Európai Bizottság elnöke, sz: 1935)
„Nem csupán a politikai vezetőknek és a közgazdászoknak van szükségük statisztikákra ...egy demokráciában minden polgár igényli azokat...”

Mi a statisztika feladata ?

A turisztikai piac mozgásairól, a kínálat és kereslet alakulásáról, a folyamatok tendenciáiról, a „virtuális” turisztikai ágazat teljesítményéről

átláthatóan,

gyorsan adjon:

rendszeresen,

releváns és

pontos, megbízható, azaz hiteles,

információt.

Kihez szól a statisztika ?

- **A KSH FELHASZNÁLÓI CÉLCSOPORTJAI AZ ADATPIACON:**
- Kormányzati és országgyűlési döntéshozók
- Vállalkozók, vállalkozások, akik egyben adatszolgáltatók is
- Tudományos szféra, kutatók, oktatás
- Közvélemény, sajtó
- Nemzetközi szervezetek (Eurostat, ENSZ)

Jogi alapok 1.

- az 1993. évi XLVI. **Törvény a statisztikáról**
- Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (**OSAP**)
minden évben: **Kormányrendelet formájában**
- 239/2009 (X.10.) Kormányrendelet (Szálláshelyrendelet)
- 173/2003 (X.28.) Kormányrendelet (Nem üzleti célú, szabadidős szálláshely-szolgáltatásról)
- 213/1996 (XII.23.) Kormányrendelet (Utazásszervezői és utazásközvetítői tevékenységről)
- Nemsokára „**Törvény a turizmusról és a vendéglátásról**”
- **AZ Európai Parlament és a Tanács 2011. július 6-i 692/2011/Eu. sz. Rendelet a turisztikai adatok statisztikai célú gyűjtéséről**

Jogi alapok 2.

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS

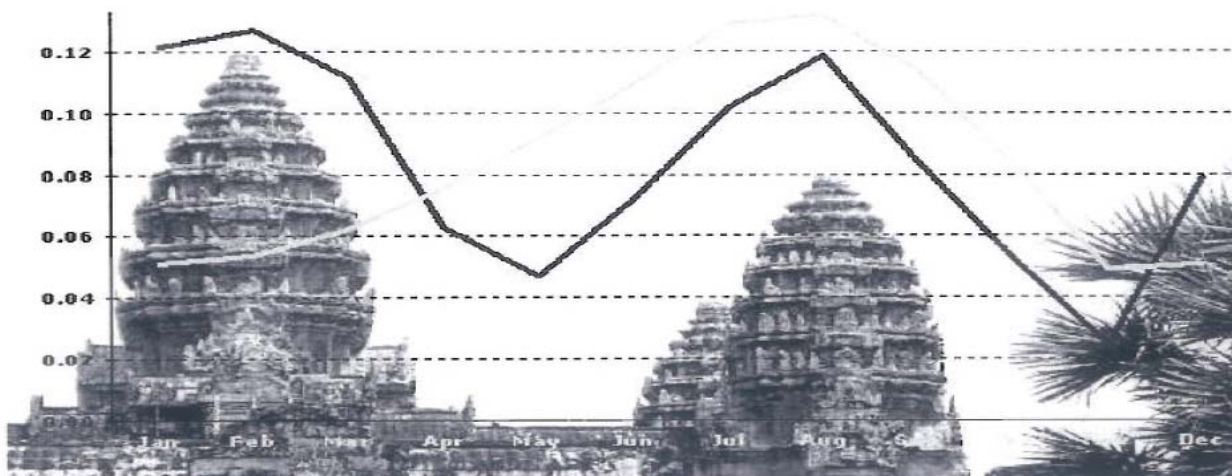
692/2011/EU Rendelete (2011.július 6.)

a turizmusra vonatkozó európai statisztikáról

és a 95/57/EK tanácsi **irányelv** hatályon kívül
helyezéséről

Kézikönyv

a 692/2011/EU sz. Rendelethez

Methodological Manual for Tourism Statistics

version 1.0

December 2011

Mit is kell „nyomonkövetni” ?

- Makro-folyamatokat:

a bruttó nemzeti termék (GDP),
a (turisztikai) fogyasztás,
a foglalkoztatottság,
a fizetési mérleg,
az árfolyam változása,
(turisztikai) fogyasztói árak és árváltozások
a lakossági és külföldi turisztikai kereslet,
a turisztikai vállalkozások demográfiája,
a turisztikai „virtuális” ágazat jövedelmezősége

- Reálfolyamatokat

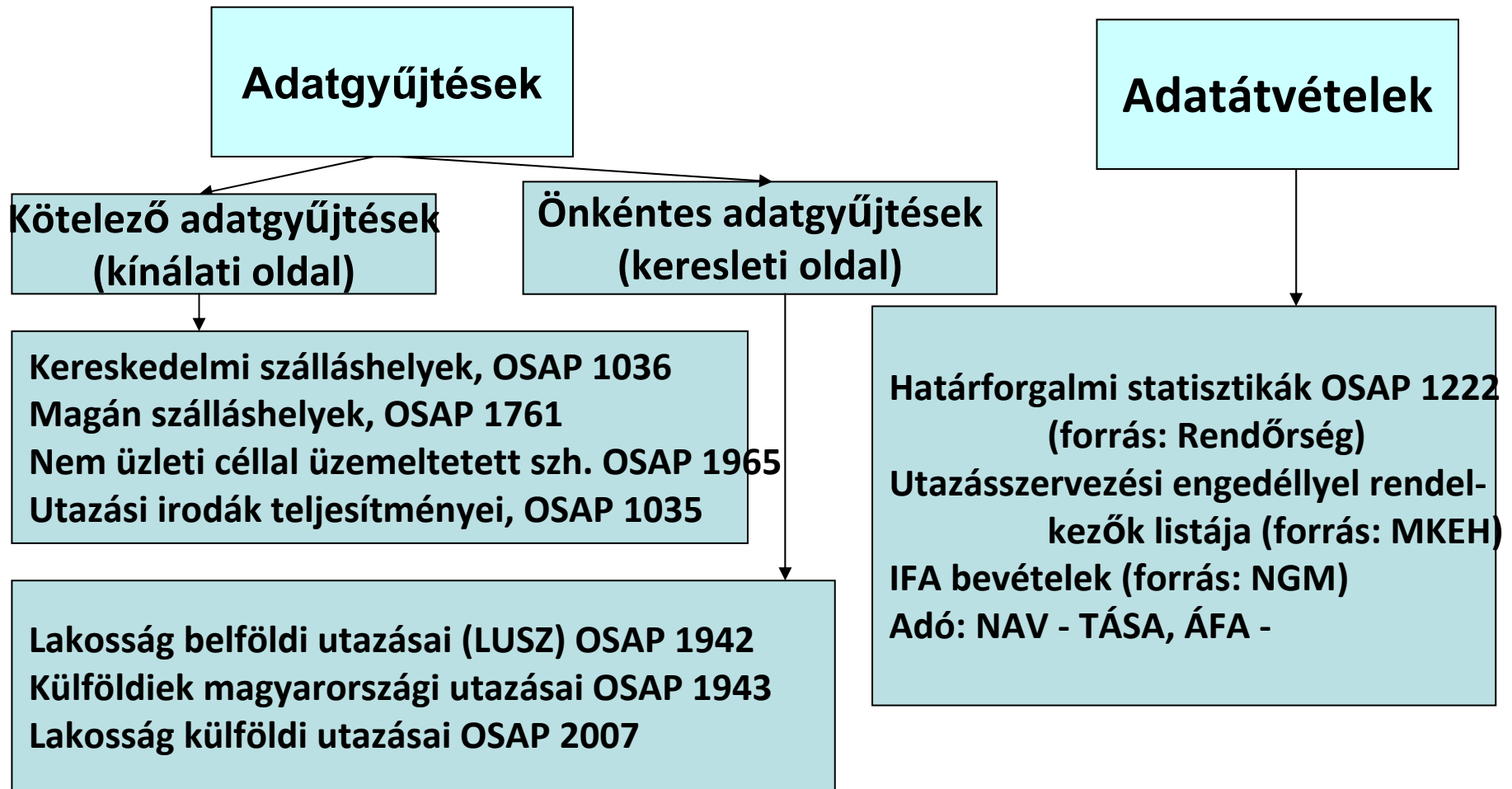
a turisztikai szálláshelyek vendégforgalma,

az utazás szervezők (utazás irodák) szolgáltatásai és vendégforgalma.

a lakosság turisztikai utazási aktivitása,

az országot – különböző (így turisztikai, átutazási munkavégzési, vásárlási stb.) motivációkkal - felkereső külföldiek jellemzői,

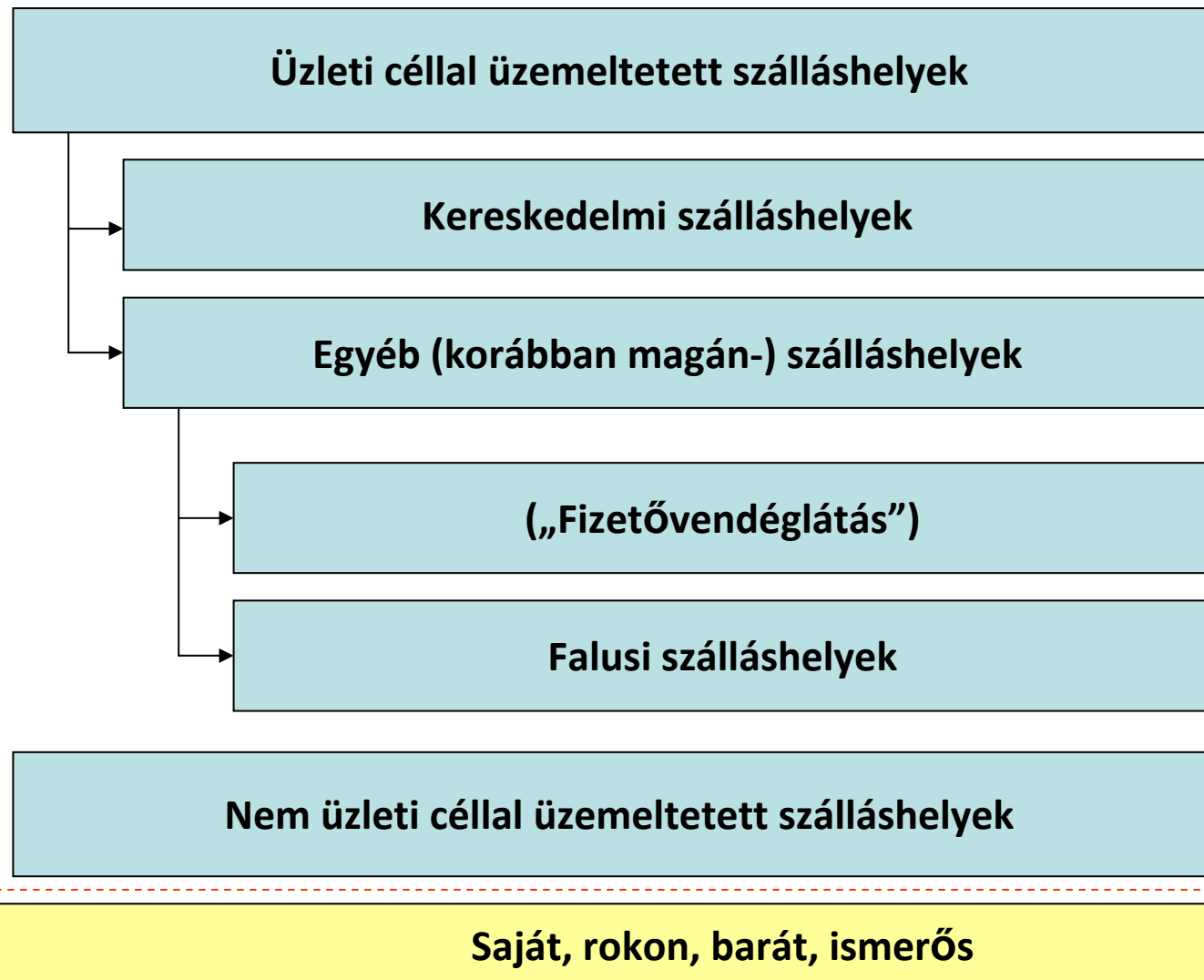
Adatforrások:

Adatátvételek

- **Határforgalmi statisztikák**
Rendőrség, Határrendészeti csoport
- **Utazásszervezési és utazásközvetítői engedélyek listája**
Magyar Közigazgatási Engedélyezési Hivatal
- **Idegenforgalmi adóadatok**
Településszintű adóadatok átvétele a turisztikai tárcától, jelenleg a Nemzetgazdasági Minisztériumtól
- **Adóadatok (TÁSA, ÁFA) átvétele**
Nemzeti Adó- és Vámhivataltól (NAV)

Kínálat: szálláshelyek 1

Kínálat: szálláshelyek 2.

- **3600 kereskedelmi szálláshely teljes körű megfigyelése havonta**
kapacitás, vendégforgalom, bevételek, létszám
- **1800 nem üzleti célú szálláshely szolgáltató megfigyelése évente**
kapacitás, vendégforgalom, bevételek, létszám
- **Magánszálláshelyek (fizetővendéglátás, falusi szállások) éves megfigyelése 1700 helyi önkormányzat bevonásával**
kapacitás, vendégforgalom

Kínálat: Indikátorok 1.

Szálláshelyek

primer mutatói:

- Kapacitás : szoba, ágy, férőhely, nyitvatartási idő
- Vendégforgalom: vendég, vendégéjszaka, belföldi, külföldi (ország), kiadott szobák
- Árbevétel: szállásdíj, vendéglátás, egyéb szolgáltatások

számított mutatói:

foglaltság, átlagár, revpar

Vendéglátóhelyek: üzletek, árbevétel

Kínálat: Indikátorok 2.

Szálláshelyet üzemeltető vállalkozások mutatói

(Forrás: „integrált” gazdaságstatisztika, NAV állományok)

Ágazati besorolás (TEÁOR)

Gazdálkodási forma: rt, kft, bt...egyéni vállalkozó....

Létszám, létszámkategória: mikro-vállalkozás, kisvállalkozás stb.

Értékesítés nettó árbevétele

Anyagi jellegű ráfordítások

Személyi jellegű ráfordítások

Üzemi tevékenység eredménye

Pénzügyi műveletek eredménye

Kínálat: Indikátorok 3.

Szálláshelyet üzemeltető vállalkozások mutatói

folytatás

(Forrás: „integrált” gazdaságstatisztika, NAV
állományok)

Társasági adó

Adózott eredmény

Általános forgalmi adó befizetések, visszaigénylések

Kibocsátás

Hozzáadott érték

Stb....kb. 120 primer és kb. 30 számított mutató

Kínálat: Vendéglátás

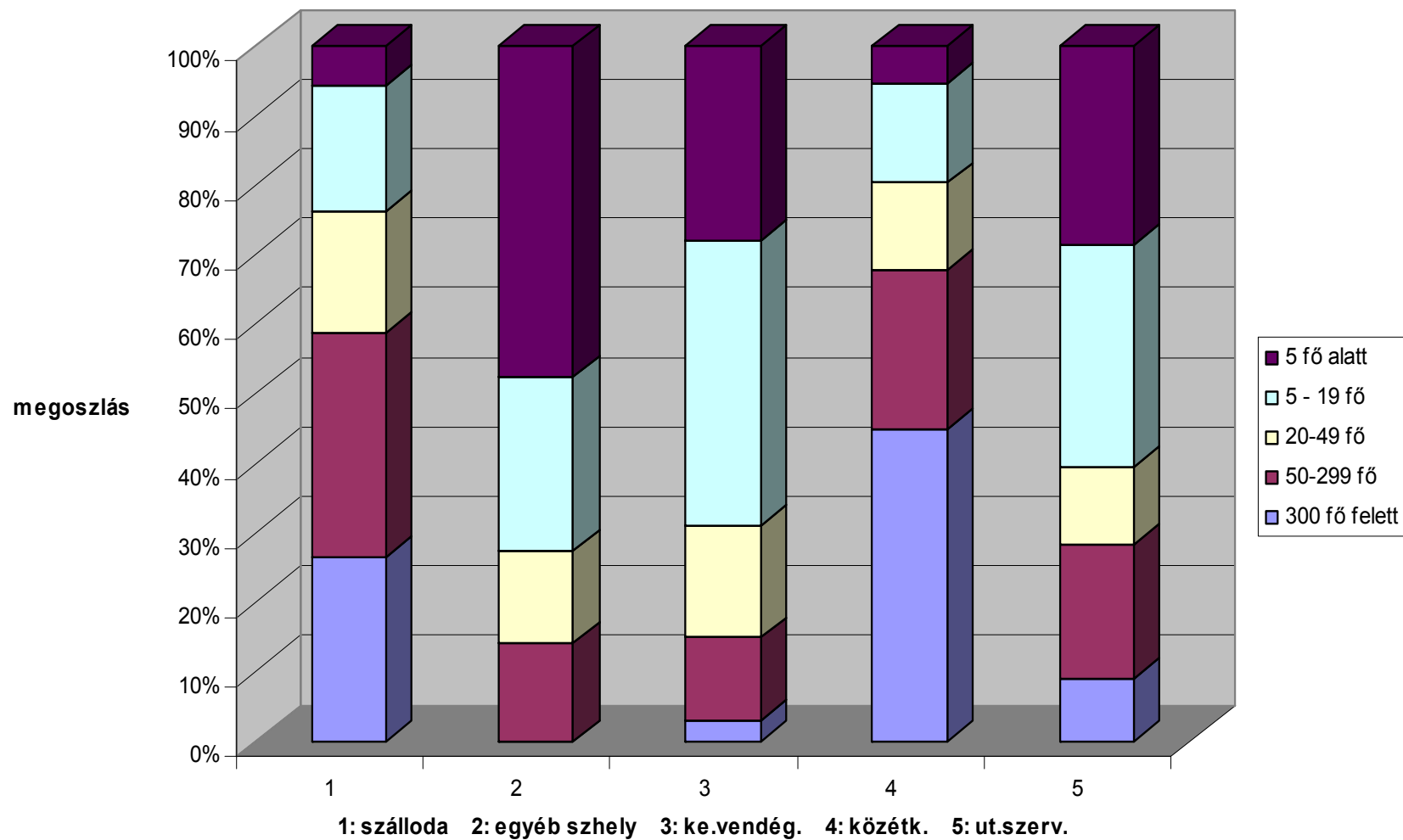
55 ezerből (önkormányzatok nyilvántartása : „KERREG”)

3800 vendéglátó üzlet **reprezentatív** megfigyelése havonta
árbevétel (bruttó árbevétel)

- 1800, az ágazatba sorolt vállalkozás árbevételi szerkezetének **reprezentatív** megfigyelése negyedévenként
árbevétel becsült megoszlása, %

KKV-k A TURIZMUS ÉS VENDÉGLÁTÁS szakaágazatokban

Társas vállalkozások becsült létszám megoszlása szakágazatonként

Az ágazatok néhány makro-mutatója

A legtöbb nettó árbevételt
a kereskedelmi vendéglátás

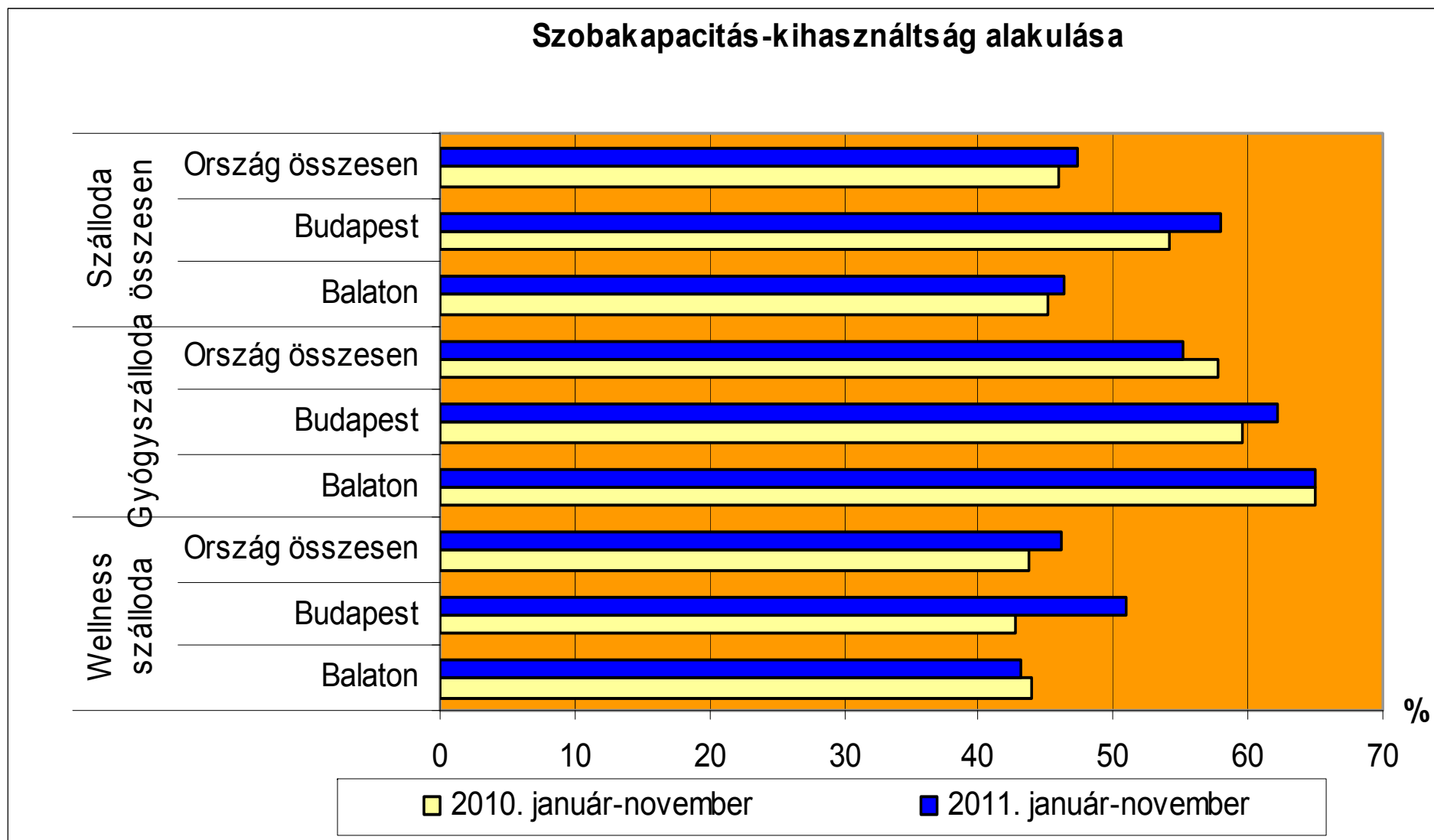
A legnagyobb hozzáadott értéket
a szállodai szolgáltatás

A legtöbb adózott eredményt
a szállodai szolgáltatás

A legtöbb foglalkoztatottat
a kereskedelmi vendéglátás szakágazat

adja.

Szállodák szobafoglaltsága

A 12 legnagyobb vállalkozás a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágazatban a nettó árbevétel alapján

1. Danubius Zrt.
2. Mc Donalds Kft.
3. Accor Pannónia Zrt.
4. Sodexo Kft.
5. Edysan 3 Kereskedelmi és vendéglátó Kft (Buena Vista, Leroy)
6. Hunguest Zrt.
7. EUREST Étterem üzemeltető Kft.
8. Fusion Rt. (Burger King)
9. Junior Zrt.
10. AmRest vendéglátó Kft. (Pizza Hut, Star Bucks, KFC)
11. Duna Szálloda Zrt. (Marriott szálloda)
12. IHI Magyarország Kft. (Corinthia Grand Hotel)
-
15. Kempinski Hotel Zrt.
16. GRESCO Zrt. (Four Seasons)
26. Mellow Mood

- Szállodai szolgáltatás
- Kereskedelmi vendéglátás
- Munkahelyi vendéglátás
- Közétkeztetés

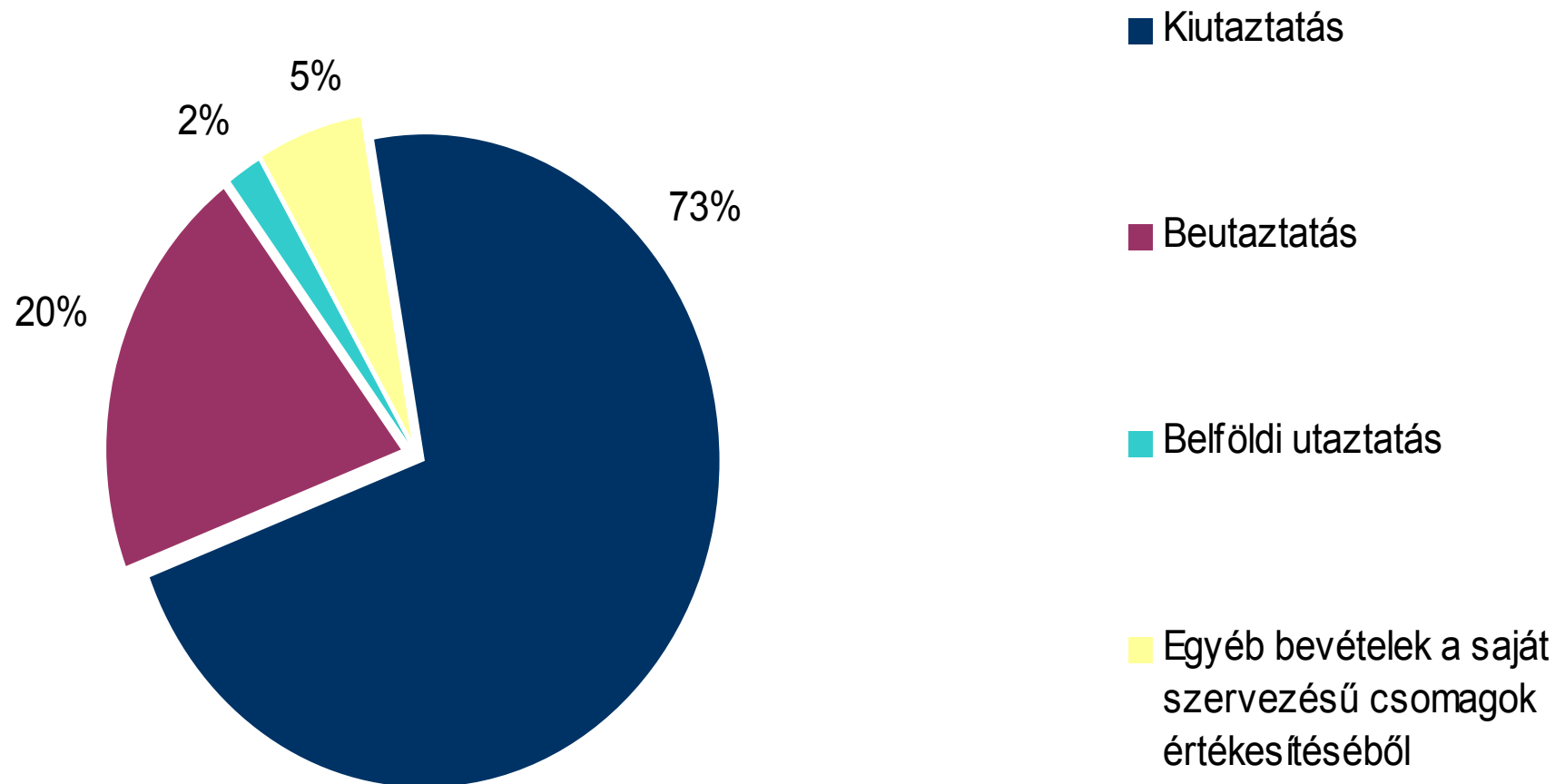
Kínálat: Utazásszervezés

1230 bejegyzett, tevékenységi engedéllyel rendelkező vállalkozás éves megfigyelése

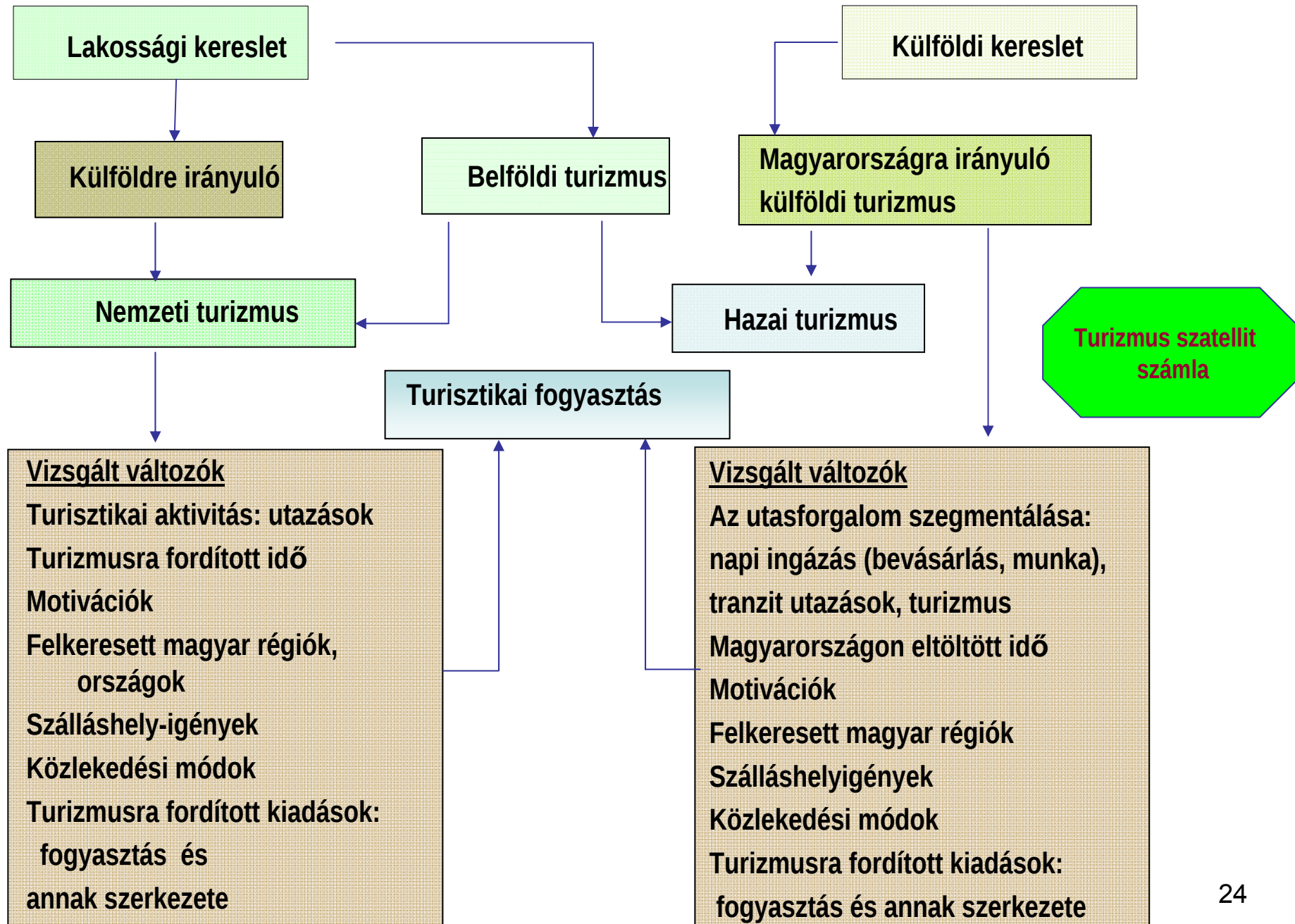
Tevékenység: kiutaztatás, beutaztatás, belföldi utaztatás, egyéb (idegenvezetés, repülőjegy értékesítés)

Indikátorok: utaztatott vendégek, vendégéjszakák, árbevétel

Utazásszervezők bevételei fontosabb tevékenységcsoportok szerint

A TURISZTIKAI KERESLET MÉRÉSE

Külföldiek magyarországi kereslete

- Évente kb. 70 ezer interjú
- **a valódi** (Horvátország, Románia, Szerbia, Ukrajna)
- és a
- **virtuális** (Ausztria, Szlovákia, Szlovénia) határokon
- és a **Liszt Ferenc repülőtéren**
- Mobil eszköz használat, helymeghatározás, adattovábbítás

Az utasforgalom mérésére kijelölt határállomások

Lakossági turisztikai kereslet

Ismernünk kell, hogy

- a lakosság mekkora hányadát
 - mely országrészekben, régiókban
 - mely társadalmi csoportokat, milyen tömegeket mozgat meg,
 - milyen típusú utazások – hétvégi, vagy időben hosszabb – valósulnak meg
 - milyen motívumok (rokonlátogatás, a rekreáció egyes módjai) formálják azokat,
 - a szabadidő mekkora hányadát fordítják turizmusra,
 - a szabadon elkölthető jövedelemből mekkora részt fordítanak turizmusra,
 - mekkora keresletet, fogyasztást generál a lakossági turizmus
-

Lakossági turisztikai kereslet

- 15 ezer háztartás
- Negyedévente
- Interjú

Az érintettség alacsony csupán 34 százalék
A fogyasztás évi 252 milliárd forint

A TURIZMUS A VIRTUÁLIS ÁGAZAT

Tevékenységek Általános Osztályozási Rendszere (TEÁOR)

TURIZMUS SPECIFIKUS ÁGAZATOK:

Szálláshely-szolgáltatás

Vendéglátás

Légi, vízi, szárazföldi (vasút, közút) személyszállítás

Utazásszervezés

Kulturális szolgáltatások

Sport és szabadidős tevékenység

KAPCSOLÓDÓ ÁGAZATOK:

Élelmiszer- és ital gyártás

Dohánygyártás

Ruházati termékek gyártása

Jármű és üzemanyag-kereskedelem

Kiskereskedelem

Pénzügyi tevékenység

Közösségi szolgáltatások

NEM TURISZTIKAI ÁGAZATOK:

Több, mint 70 ágazat, alágazat, szakágazat

A turizmus teljesítményei 1

- a turizmus gazdasági szerepét a bruttó hazai termék előállításában való részesedése mutatja

a GDP 5,2

- a turizmusnak a fizetési mérlegben, a szolgáltatás külkereskedelemben betöltött szerepe:

2010. évben 496 milliárd forint egyenleg,
a szolgáltatás-külkereskedelem cca. egyharmada

A turizmus teljesítményei 2

- a turizmusnak a nemzeti és hazai fogyasztásban játszott szerepe:

a 1190 milliárd forint a külföldiek magyarországi fogyasztása

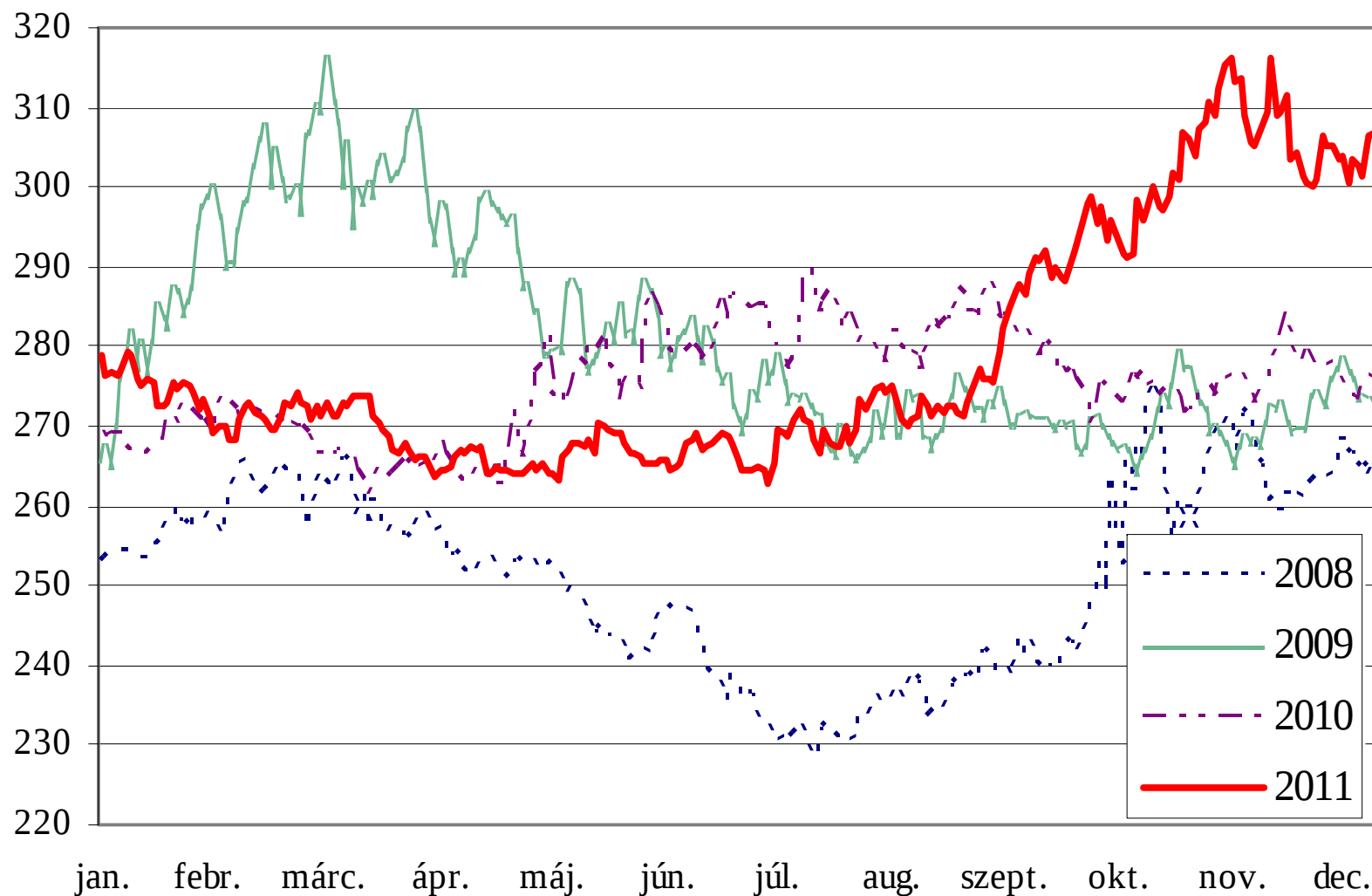
de „csak” 828 milliárd a turisztikai fogyasztás

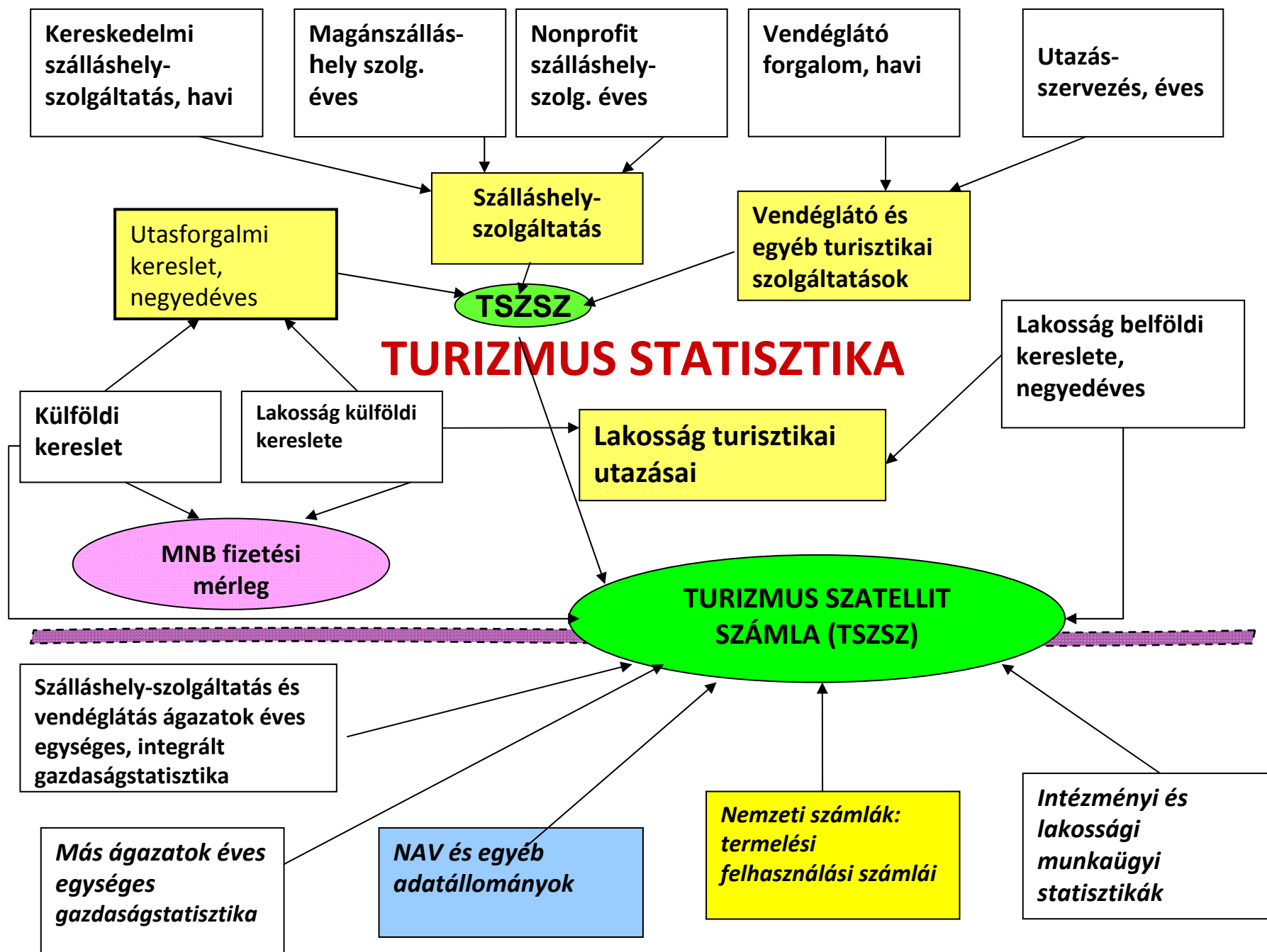
és 252 milliárd forint a lakosság magyarországi turisztikai fogyasztása, a nemzeti fogyasztás kb. 2,4 százaléka

- a foglalkoztatottságra gyakorolt hatása:
292 ezer közvetlen foglalkoztatott

Forint/Euró –
HUF/EUR

1. ábra Forint/Euró árfolyam, 2008–2011
Exchange rate of EUR, 2008–2011

MIBŐL IS ÁLL A KSH TURISZTIKAI ADATVAGYONA ?

Gilyán Csaba
Központi Statisztikai Hivatal

Bemutakozás

KSH
Közérdekű adatok
Üvegseb
KSH Regionális Igazgatóságai
KSH Könyvtár
Népességtudományi Kutatóintézet
Országos Statisztikai Tanács
Magyar Statisztikai Társaság

Adatok

Témakörök
Metainformáció (módszerek, osztályozások, definíciók)
stADAT-táblák
Tájékoztatási adatbázis
Népszámlálás, mikrocenzus
Agrár idősorok és cenzusok
Helységnévtár
Területi atlasz

Kiadványok

Gyorstájékoztatók
Statisztikai tükör
Letölthető kiadványok
Hírlevél
Kiadványrendelés
Folyóiratok

Adatgyűjtések

Adatgyűjtési program
Letölthető kérdőívek, útmutatók
Adatszolgáltatási kötelezettségek
KSHXML Elektronikus adatgyűjtés
Intrastat
Szolgálatok
Számokban utazunk

Szolgáltatások

Információs szolgálat
Kutatószoba
Az EU-INFO statisztikai szolgálat
Adatértékesítés
Számjeligazolás

Legfrissebb gyorstájékoztatóink

megjelenés dátuma: 2009.02.06.

Előzetes adatok az ipari termelés változásáról, 2008. december

Előzetes adatok alapján, 2008-ban az ipari termelés volumene 1,1%-kal alacsonyabb volt, mint 2007-ben. 2008 decemberében az ipari termelés az előző év azonos időszakához viszonyítva 19,6%-kal, munkanaphatástól megtisztítva 23,3%-kal csökkent. Az előző hónaphoz képest a szezonálisan és munkanaptényezővel is kiigazított ipari termelési index decemberben 14,6%-kal visszaesett. [letöltés>>](#)

Kereskedelmi szálláshelyek forgalma, 2008. január-december

2008-ban a kereskedelmi szálláshelyeken a külföldi és a belföldi vendégek száma (1, illetve 2%-kal) egyaránt meghaladta az előző évben mértet, azonban a rövidebb tartózkodási idő miatt a vendégéjszakák száma (2, illetve 1%-kal) csökkent. A szálláshelyek árbevétele folyó áron 1%-kal mérséklődött. [letöltés>>](#)

[tájékoztatói naptár >>](#)

[gyorstájékoztatók >>](#)

Fontosabb adatok >>

A 2008. évi átlagos fogyasztóiár-index (infláció): 106,1% (2007. év =100)

Legújabb letölthető kiadványaink

- Dél-dunántúli statisztikai tükör 2009/1 (pdf, 123 KB) 2009.01.30.
- A KSH jelenti, 2008/11 (pdf, 357 KB) 2009.01.29.
- Kutatás és fejlesztés, 2007 (Statisztikai tükör) (pdf, 217 KB) 2009.01.29.
- Állatállomány, 2008. december 1. (Statisztikai tükör) (pdf, 281 KB) 2009.01.23.
- Az EU-SILC módszertana (pdf, 406 KB) 2009.01.23.

Szám-Lap on-line magazin >>

Tudás - kreativitás - innováció
2009.01.27.

Legfrissebb megvásárolható kiadványaink

Egészségügyi statisztikai évkönyv, 2007

Szociális statisztikai évkönyv, 2007

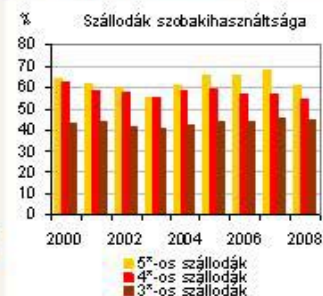
Kiadványkatalógus 2008

Gyengénlátóknak

Kutatószoba

A nap statisztikája

[tovább>>](#)

[archívum>>](#)

Hírek, közlemények

RSS

Sajtóbeszélgetést tart a Központi Statisztikai Hivatal 2009. február 10-én (kedden) 10 órától, amelynek témája A fenntartható fejlődés indikátorai Magyarországon című kiadvány bemutatása.

Előadók: Dr. Laczka Éva, a Központi Statisztikai Hivatal Mezőgazdasági- és környezeti statisztikai főosztály vezetője, Valkó Gábor, a környezeti és területfejlesztési statisztikai osztály vezetője.

Helyszín: Központi Statisztikai Hivatal Budapest II. Keleti Károly u. 5-7. I. emelet, Fényes Elek terem. 2009.02.06.

Álláshirdetések 2009.01.30.

Az állatállomány-összeírás időpontjai 2009-től június 1. és december 1. 2009.01.26.

[bővebben>>](#)

Tájékoztatjuk Felhasználóinkat, a Forrás-, Felhasználás- és Szimmetrikus

Elektronikus és nyomtatott publikációk turisztikai adatokkal

1. Kereskedelmi szálláshelyek forgalma - gyorstájékoztató
2. Nemzetközi turisztikai kereslet – gyorstájékoztató
3. Jelentés a turizmus éves teljesítményéről
4. A lakosság belföldi turisztikai utazásai – Statisztikai tükör
5. (Statisztikai Tükör a turizmusról – ad hoc publikációk)
6. Turizmus Szatellit Számlák
7. KSH jelenti
8. Magyar Statisztikai Évkönyv
9. Magyar Statisztikai Zsebkönyv
10. stADAT
11. Tájékoztatási adatbázis
12. Circa – Eurostat adatbázisa

www.szamokbanutazunk.hu

www.ksh.hu

**KÖSZÖNJÜK
A FIGYELMET !**